

Hikaye
M. Doğan KARAKUŞ

KASAP

“ Mektep medrese vardı da biz mi okumadık!” diyordu. Her heceye, sözcüğe tezgahtaki ete sapladığı bıçak, satır için aldığı, almak zorunda olduğu soluklanmanın ve geçmiş zamana duyduğu öfkenin nefesi biniyordu.

“ Hıh!” diye ses çıkarıyordu.

Karşısında kara kuru bir adam oturuyordu. Sehpadaki küllüğe sigarasını koymuş, parmakları arasında tespihi bir aşağı bir yukarı sallayıp duruyor;

“ Heye gardaş!” diye onaylıyordu.

“ En yakın mektep üç dağ ardında.”

“ Heye gardaş!”

“ Mallara çoban, besici, bakıcı, yemci gerek!...”

Kumkapı'da, Çifte Gelinler caddesi kenarındaydı dükkanı.

“ Yarım kilo kıyma ver. Köftelik olsun!”

“ İki yüz elli gram kuşbaşı!”

“ Bonfile!”

“ Kaburga!”

Dolapta asılı duran dana gövdesinden kestiği parçayı el çabukluğu ile doğrar, istenilen her ne ise biçimlendirip tartı aygıtına koyar;

“ Buyurun!” der. İri gövdesine oranla küçük başını çenesine doğru genişleyen yüzünün ablaklığını, koca bir burunun donup kalan yanardağ püskürtüsü benzeri kıvrımlaştığını, çatık kaşların altındaki gözlerin sert baktığını görmemek olası değildir. Orada, Kumkapı Çiftgelinler caddesi üstündeki kasap dükkanında sandalyeye oturan şapkalı adamı, kasabı ve et almaya gelen müşterileri görürsünüz hep. Sıradandır ilişkiler. Kuru bir ses egemendir konuşmalarda;

“ Bir kilo kıyma ver!”

“ Al!”

“ Bir adı yok mudur kasabın?” diye soruyorsunuzdur. Olmaz olur mu? Adı Ekrem'dir. Hem tabelası bile var yola doğru uzayan bir demir boruya bağlı; kebabçı yelpazesi benzeri bir sağa, bir sola sallanan ve üzerinde;

“ Özen Aile Kasabı.” yazan; beyaz zemin üstüne kırmızı boya ile. Camında da aynı renk ile aynı yazı var;

“ Özen Aile Kasabı.”

Ben, kasap Ekrem’in beyaz önlüğü üstüne bulaşan kırmızılıkla, camdaki yazıyı, tespih sallayan adamı, dolaptaki eti, müşterileri, caddeyi birbirine benzetirdim de; “Özen”

sözcüğünün kasaplıkla ilgisinin ne olduğuna anlam veremezdim. Evime yakın olması bir yana, eşim bile oradan almamı isterdi eti;

“ Köftelik de! Bir kere çeksin yeter! Dikkat et, yağlı yerinden vermesin!” diye tembihlerdi sıkı sıkıya. Müşterisi olmam nedeniyle selamlaşırđık. Kaytan bıyığının altındaki üst dudağı inceydi. Alt dudağı ise sarkık. Yaşadıklarından keyif alamayan bir anlam çıkarırdım o dudağının sarkık oluşundan. Gözlerinden de. Dik dik bakardı. Et vermek, para almaktı işi. Hep maddesel olgulara odaklandığı su götürmez bir gerçektir. İş olmadığı zaman atardı sandalyeyi kaldırırma, geleni geçeni seyrederdi. Ne düşünür, ne anlam çıkarırdı bu seyirden, bilinir miydi?

“ Bu adam kılıbık!” derdi ya da;

“ Eti veresiye aldı bir kaç kez, ödemedi. Ben de vermedim bir daha.”

Her şey para idi. Gelecekler, isteklerini belirtecekler, ödemelerini yapacaklar, gidecekler... Başka türlü anlamaz, yorumlamaz, düşünmez, görmezdi. Oğlu ile nöbetleşe çalışır; öteki zamanını kahvehanede geçirirdi. Oyun kağıtlarının büyüsüne kapılır, sık sık kavga ederdi yenildiğinde;

“ Kaç para?” derdi;

“ Bende para çok!”

Garsonu çağırır, bozuklukları masa üstüne atar, konuşmadan çekilirdi kendi dünyasına. Hiç bir şeyle ilgilenmezdi gazetenin spor sayfasından başka. Bir gün oyunda yenilmiş, kızmıştı.

“ Partiyi nasıl koydum sana!” diyen adama içerlemiş, üstüne yürümüş;

“ Kaç paralık adamsın ulan?” diye bağırılmıştı. Patırtı kopmuştu kahvehanede. Masa sandalye devrilmesi bir yana yumruklar atılmıştı. Araya girdiler, ayırdılar. Söylene bağıra çıktı gitti.

“ Adama bak!” diyordu burnundan soluyan;

“ Kaç paralıksın!” diyor.

“ Aldırma sen ona!” diye atılıyordu öteki.

“ Karısını öldürdü bu adam. Çocukları bile konuşmuyorlar.”

“ Kendini adam yerine koymadıkları için o da kimseyi adam yerine koymak istemiyor.” dediği anda kahvehane sahibine, bu tanımlamayı yapan sese çevirdim başımı. Buz kestim.

“ N'olacak, ardı önü kasap işte! Biz de kahveciyiz amma insanı anlarız.”

“ Paran kadar konuşacaksın arkadaş!”

“ Ne demişler; mağrurlanma padişahım, senden büyük tanrı var!”

“ Yaaa!”

Kasap Ekrem küskün küskün oturuyordu dükkanın önünde. Sandalyeye yarı ters oturmuş, dirseğini dayamış, çenesini avuçlamış haldeydi. Gözleri bulutlu bakıyordu. Onu ilk kez böyle gördüm. Selamlayıp gidecektim ki;

“ Buyur!” dedi;

“ Birer çay içip söyleşelim.”

Üşenmeden, kedi çabukluğuyla bir sandalye kapıp geldi. Oturdum. Çaylar da geldi. Birer de sigara tüttürdük. Hiç konuşmuyordu. Baktım iyice;

“ Çay içip söyleşelim diyen ben miyim?” diye düşündüm..

“ Nasıl gidiyor işler?” dedim;

“ Her zaman nasıl gidiyorsa öyle.” diye yanıtladı. O günkü kavgayı ne ben açtım, ne de o. Hiç olmamıştı ya da unutmuştuk.

“ Pahalılık aldı başını gidiyor.” dedim;

“ Beni etkilemez!” diye yanıtladı. Çaylarımızı içtik, gelip geçene baktık, biraz da küfür ettik, o kadar.

“ Bana Müsaade.” dedim.

“ Müsade senin!” dedi.

Kalkıp yürüdüm. Ardımdan baktığından öylesine emindim ki. Dönüp baksam mı, bakmasam mı diye ikircik içinde kaldım. Nedeni şu idi bu isteğimin: Her müşterinin, kahvehanedeki her oyuncunun, garsonun ardından bakar; üst dudağını bıyıkları ile ağzına gömer, alt dudağını sarkıttırır alabildiğince. Gözleri belerir, elleri parmak uzantısında garip bir yumruk olur; öyle bir savururdu ki... Nedenini anlamakta zorlandığım bir hareketti bu. Soramıyordum da kendisine;

“ Neden böyle yapıyorsun?” diye. Sorsam;

“ Beni hep böyle dövdüler!” ya da;

“ Sırtıma sopa yerken kendimi kasmam nedeniyle oluyor!” diye yanıt verebilir miydi? Ama o koca, güçlü bedenin devinimini sağlayan yürekte, beyinde bir şeylerin onu rahatsız ettiğinden kuşku yoktu. Onun için ona herkesin davrandığınca davranmıyor, seslendiğince seslenmiyordum.

“ Ekrem abi!” diyordum. Halini hatırlar soruyor, yorum yapmıyordum. Hem bazı ortak yön taşıyorduk onunla; aynı ayaktopu takımını tutuyorduk. Her yenginin sonrasında uğradığım o kasap dükkanı Ekrem abinin keyifli haliyle renklenirdi.

“ Helal olsun be!” derdi. O dikine bakan belermiş gözlerine bir renk, gülücük, dudağındaki sarkıklık geniş bir gülüş yayılmasına uğrardı.

“ Bu takım şampiyon olur arkadaş!” dediğinde ben;

“ Avrupa şampiyonu bile oluruz.” dediğimin ertesi zamanlarında gelmişti şampiyonluk ve ben kutsanmıştım.

“ Emiş misin be gardaşım!” demiş ve kucaklamıştı. Sevinçlerin de adamıydı Ekrem abi.

Sıcak bir yaz günü akşamının ılıkliğinde kahvehanenin önüne atılmış sandalyelere oturup vakit öldürüyorduk. Aradan geçen bunca zamanı Ekrem abinin pörsümüş derisine, saçlarının ak ve dudağının ölgün sarkıklığına, gözlerinin karşıya değil de yere bakan ölgün haline bakarak anlamak ne kadar acı bir gerçektir... Sessiz beklentinin içinde, dalgasız bir denizdeydi de bedenini atmıştı o denize, hareketsiz, devinimsiz, duyarsız olumştı da sonuç ne

olursa olsun kabul etmişçesine boynu bükülüydü. Benim Ekrem abim böyle değildi biliyorum. O belermiş gözlerinin dik bakışında, alt dudağının öfkeli sarkıklığında, kıvrımlı sarkaç burnun solumasında hayata sıkı sıkıya bağlıydı. Güçsüz bir halde olup da işi oğluna devreden, bir kıyıda pısırik duran bir ihtiyar olmamalıydı diye düşünürken o, elindeki telefonun tuşlarıyla oynadıktan sonra;

“ Kızım, kalbim zorluyor artık. Yarına ya çıkarım, ya çıkamam. Hakkını helal et!” dediği anda yerimden kalkıp ona, güçsüz bedenine sarılıp, pörsümüş yanaklarından öptüm;

“ Seni seviyorum Ekrem abi!” dediğimde zayıf bir bakışın gözlerimin içine çakıldığını gördüm.